

rigsministeren. Det er tredje Gang, at dette Forslag er fremkommet. Første Gang fandt Udvalget sig ikke foranlediget til at tage Hensyn til Andragendet, og da tillod jeg mig at stille et Forslag, som gik ud paa at henvise det til Indenrigsministeren. Dette mødte imidlertid Modstand navnlig fra den nuværende ærede Ordfører og fra et æret Medlem, som endnu ikke har sluttet sig til Udvalget med Hensyn til dette Andragende, nemlig det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Antjær). Jeg haaber imidlertid, at det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds ligesom ogsaa det ærede Medlem for Præstø Amt. 1ste Valgkreds (Scavenius) ville ligesom de øvrige ærede Medlemmer af Udvalget finde Sagen mere oplyst ved, hvad der er foretaget siden den Tid og saa beslutte sig til dog nu at stemme for dette Forslag. Foruden hvad den ærede Ordfører allerede har fremdraget, skal jeg tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger. Først skal jeg dog tillade mig at udtale, at, naar den ærede Ordfører siger, at han er bange for mig, idet jeg, naar han sagde, det var en moralsk Ret, paastod, at det var en juridisk Ret, da kan den ærede Ordfører ikke sige det Samme her; thi her er jeg fuldstændig enig med ham i, at den Vedkommende ikke har noget juridisk Krav, saaledes som jeg paastod med Hensyn til de to Mænd fra Villebøl. Alligevel er jeg overbevist om, at det høie Thing, naar det lærer Forholdet næriere at kjende — saaledes som jeg tror nu er Tilfældet med det ærede Udvalg — ikke vil negte Manden en Godtgjørelse eller Erstatning for det Tab, han har lidt, og i Tillid dertil er det ogsaa, at Manden atter og atter fremkommer med sit Andragende. Sygdommen blev ganske vist erklæret for at være Miltbrand, og jeg er selvfølgelig ude af Stand til at erklære, at det var en anden Sygdom; men jeg skal tillade mig at udtale, at samtidigt erklæredes af andre Ikke-Udsagkyndige, at det var en meget pestagtig Sygdom. Sviken Forskjel der er derpaa, veed jeg nu ikke. Manden forlangte at faae endnu en Dyrslæge tilkaldt. Stiftamtmanden spurgte ham, om han havde Noget at klage over Dyrslægen, hvortil Manden svarede, at han var godt tilfreds med Dyrslægen, at denne var meget aktiv i alle Retninger, opholdt sig lang Tid paa Stedet, og at han endog tabte meget betydelig i sin Praxis derved. at han søgte en saa nøie Kontrol med Overholdelsen af de Forholdsregler, der vare paabudte for at forebygge Smittens Udbredelse. Imidlertid mente Manden dog, at i et saadant Forhold blev der set Klarere af Lo end af Gn. Dette er et Punkt, som efter min Mening Dyrslægen i sin Erklæring burde have fremhævet mere, end han gjorde, til Støtte for Manden. — Folk vare nemlig, uagtet de trængte til hans (Dyrslægens) Hjælp, bange for at lade ham komme i deres Stalde, ligesom ogsaa, altsaa ogsaa til Tab for ham, den paagældende Gaardeier og hans Folk neppe vovede at

komme ud af Huset for ikke at bringe Smitten videre; thi det var virkelig en meget farlig Sygdom. Jeg bad i sin Tid, da denne Sag første Gang kom frem her, Indenrigsministeren om at foretage en Forandring i Lovgivningens Bestemmelser paa dette Omraade, da der maatte siges at være et Hul i Loven; thi det maa jo dog komme ud paa Et, om en Sygdom kaldes Lungesygge, Pest eller Miltbrand, naar Sygdommen er lige farlig og smitsom. Som man kan tænke sig, opstod der stor Skræk i Befolkningen, da den hørte, at der var styrtet flere Heste og Køer paa een Nat, og Strækken tog til, da man erfarede, at der døde flere og flere Kreaturer. Forholdet stillede sig den Gang saaledes, at man ikke kunde faae Nogen til at hjælpe med at faae de døde Kreaturer udflebbe og begrave, og maatte man derfor lade hente Folk fra Ribe dertil. Det er forøvrigt en Selsøfølge, at Manden ikke var nødsaget til at lade Dyrene begrave med Hud og Haar, men vel kunde have gjort Et eller Andet frugtbringende, hvis det ikke havde været, at han ønskede at imødekomme Befolkningen ved at anvende det mest Betryggende for at forebygge Smittens Udbredelse. Han begravede da Dyrene med Hud og Haar, dybt nedlagte i Kalk. Efter at alle Kreaturerne vare kreperede paa nogle faa — jeg tror 5 — nær, lod han ogsaa disse ihjelslaa, skjøndt man ikke kunde tvinge ham dertil, da Sygdommen ikke var — eller ikke blev erklæret for at være — en af de Sygdomme, som berettigede til at beordre Nedslagning. Da Dyrslægen gjorde Indberetning til Veterinærskolen, fik han forøvrigt Bekræftelse paa, at Sygdommen, saaledes som han havde formodet, var Miltbrand. Nu maa jeg tilstaa, at det var heldigt, at det ikke blev erklæret for at være nogen saadan pestagtig Sygdom, som man havde antaget, thi derved kunde der have været foraarltaget Landet stor Skade. Man tænkte sig blot, hvilke Tab der kunde være forvolbt Landet derved, at Udsørselen var bleven forbudt. Man læste allerede i Bladene, hvorledes den preussiske Regjering havde søgt Underretning om — den høitærede Indenrigsminister vil maasse kunne give nærmere Oplysning derom — hvorvidt der var udbrudt pestagtige Sygdomme her i Landet, men den fik det Svar, at Sygdommen reducerede sig til den paa Eggen almindelige Miltbrand. Naturligvis gjorde Alle deres Mulige for, at ikke det Rygte skulde udspredes, at Sygdommen var farligere, og jeg antager, at ogsaa Dyrslægen var strengt instrueret til ikke blot at søre skarp Kontrol, men ogsaa til at søge at forebygge, at der udspredte sig foruroligende Rygter om Sygdommens Bestaaenhed. Jeg tror, at Regjeringen havde gjort klogt i at gaa taus hen over denne Sag og erstatte Manden hans Tab, og jeg skulde derfor hellerikke have berørt Sligt, hvis ikke man havde nødet mig til at tage Mandens Sag i Forsvar paa bedste Maade. Som jeg alt har berørt, blev